

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

- Betreft:**
- **Ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009**
  - **Principiële goedkeuring met het oog op adviesvraag aan de afdeling Wetgeving van de Raad van State**

Samenvatting

In het kader van de omzetting van de richtlijn 2018/844/EU wordt met dit wijzigingsdecreet in het Energiedecreet van 8 mei 2009 het deel aangaande de energieprestatie-eisen gewijzigd. Het decreet bevat ook een aantal wijzigingen ter optimalisatie van de EPB- en EPC-handhavingprocedures. Dit decreet bevat tevens een aantal bepalingen die uitvoering geven aan het Vlaams Regeerakkoord (bv. m.b.t. een renovatie-eis binnen een gestelde termijn bij aankoop van een tertiair gebouw,...). Tot slot bevat het decreet een aantal kleinere wijzigingen aangaande netbeheer. Het decreet zal hierna voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2020/12 werd op 24 januari 2020 verkregen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 13 maart 2020 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 28 maart 2020 verkregen.

C. EERSTE PRINCIPIËLE GOEDKEURING

De Vlaamse Regering hechtte in vergadering van 3 april 2020 haar eerste principiële goedkeuring¹ aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, en gelastte de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, om hierover het advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de MINA-raad, en de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC) in te winnen.

¹ VR 2020 0304 DOC.0297

D. ADVIEZEN VAN DE STRATEGISCHE ADVIESRADEN EN DE VTC

D.1. Advies van de SERV

De SERV liet per e-mail d.d. 20 april 2020, die als bijlage 3 gaat, weten dat zij over het ontwerpdecreet geen advies wenste te verstrekken.

D.2. Advies van de MINA-raad

De MINA-raad liet per schrijven d.d. 30 april 2020, dat als bijlage 4 gaat, weten dat zij over het ontwerpdecreet geen advies wenste te verstrekken.

D.3. Advies van de Vlaamse Toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens (VTC)

De VTC gaf haar advies nr. 2020/11 op 28 april 2020, dat gaat als bijlage 5. In haar advies is de VTC is van oordeel dat het voorgelegde voorontwerp voldoende waarborgen zou kunnen bieden wat de bescherming van de persoonsgegevens van de betrokkenen betreft, op voorwaarde dat daarin volgende elementen bijkomend worden geïmplementeerd, inzonderheid:

- algemeen
  - de correcte rechtvaardigingsgrond aangeven, eventueel in de Memorie van Toelichting;
  - alle essentiële elementen van alle geplande gegevensverwerkingen bepalen voor zover dit nog niet gebeurd is in het bestaande decreet;
- artikel 20, 3° en artikel 25, 3°
  - het garanderen dat waar over geanonimiseerde gegevens wordt gesproken, het wel degelijk om geanonimiseerde gegevens gaat (en niet om louter gepseudonimiseerde);
  - het respecteren van de decretale en wettelijke verplichtingen inzake de mededeling van persoonsgegevens;
- artikel 25, 1°
  - de afbakening van het doeleinde in het decreet zelf;
  - het opstellen van het protocol met de kredietgevers volgens de vereisten van een protocol voor de mededeling van persoonsgegevens zoals bepaald in het e-govdecreet.

Met voormelde elementen werd dan ook in het ontwerpdecreet rekening gehouden en de memorie van toelichting wordt aangepast m.b.t. de rechtvaardigingsgronden:

- Wat die rechtvaardigingsgronden betreffen: die worden in de memorie opgenomen.

De richtlijn 2010/31/EU verplicht de lidstaten niet om over een EPC-databank te beschikken.² Een dergelijke databank is in de eerste plaats echter noodzakelijk en zelfs onontbeerlijk voor de vervulling van zowel een taak van algemeen belang als van een taak in het kader van de uitoefening van het openbaar gezag dat aan de verwerkingsverantwoordelijke is opgedragen, als bedoeld in artikel 6, lid 1, e) van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).

In artikel 11.1.14 en artikel 11.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 werd voorzien dat het Vlaams Energieagentschap respectievelijk een “energieprestatiedatabank” en een “energieprestatiecertificatendatabank” bijhoudt. Deze databanken hebben immers tot

---

² Waar lidstaten toch over een dergelijke databank beschikken, zoals in het Vlaamse Gewest, moet deze databank echter aan de vereisten van artikel 10 van richtlijn 2010/31/EU voldoen, zoals gewijzigd door richtlijn (EU) 2018/844. Artikel 10, paragraaf 6 ter bepaalt met betrekking tot de EPC-databank: “Op verzoek worden voor statistische en onderzoeksdoeleinden en aan de eigenaar van het gebouw ten minste geaggregeerde geanonimiseerde gegevens conform de Unievoorschriften en nationale voorschriften inzake gegevensbescherming ter beschikking gesteld.” Een wijziging die die richtlijnbevestiging omzet maakt ook het voorwerp uit van voorliggend ontwerpdecreet.

expliciet doel om het Vlaams Energieagentschap concreet mogelijk te maken de inhoudelijke verplichtingen met betrekking tot EPB en EPC daadwerkelijk te controleren en handhaven (wat dan weer wel een expliciete verplichting is die op de lidstaten rust op basis van de richtlijn 2010/31/EU): het is immers op basis van de ingediende EPB-aangiftes en energieprestatiecertificaten dat de handhaving richting de aangifteplichtigen (cfr. art. 13.4.5, §5, en artikel 13.4.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009), de eigenaars (cfr. art. 13.4.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009), de EPB-verslaggevers (cfr. artikel 13.4.5, §1 en §3, artikel 13.4.7 en artikel 13.4.7/1 van het Energiedecreet) en de energiedeskundigen (cfr. artikel 13.4.10 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, en artikel 11.2.1 en artikel 11.2.2 van het Energiebesluit van 19 november 2010) gebeurt.

Die databanken zijn voorts ook onontbeerlijk in het kader van de door artikel 11.1.6 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 verplichte evaluatie van de EPB-regelgeving en de bijhorende beleidsvoorbereiding: het is immers op basis van de gegevens opgenomen in die databanken dat de Vlaamse overheid de effecten van haar beleid kan analyseren en dat beleid kan bijsturen.

- Daar waar de VTC evenwel in haar advies spreekt over het “*garanderen dat waar over geanonimiseerde gegevens wordt gesproken, het wel degelijk om geanonimiseerde gegevens gaat*” betreft dit uiteraard de concrete uitvoeringspraktijk, en dit staat uiteraard los van een advies over de decreettekst zelf. Het is evident dat het Vlaams Energieagentschap dit op basis van het huidige artikel 11.1.14 en artikel 11.2.3 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 al zo toepast en in de toekomst op basis van de gewijzigde teksten ook zal moeten blijven toepassen, te meer daar het decreet immers ontegensprekelijk stelt dat het net om geanonimiseerde gegevens moet gaan. Dat de decretale en wettelijke verplichtingen inzake de mededeling van persoonsgegevens hierbij moeten worden gerespecteerd is overigens de evidentie zelve.
- De suggestie m.b.t. “artikel 25, 1°” aangaande de afbakening van het doeleinde wordt gevolgd. Die bepaling zal ook pas in werking treden op een datum die de Vlaamse Regering vaststelt en die niet eerder kan zijn dan de datum dat een protocol wordt afgesloten tussen het Vlaams Energieagentschap en de kredietgevers, als vermeld in artikel I.9, 34° van het Wetboek van Economisch Recht.

2. INHOUD

2.1. *Wijzigingen aan het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009*

Aan het ontwerpdecreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- Er wordt in het ontwerpdecreet een nieuw artikel 7 ingevoegd dat artikel 4.1.8/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wijzigt door er een derde lid aan toe te voegen, namelijk:

“Met het oog op het aanbieden van energiediensten, vermeld in het tweede lid, kan de netbeheerder en zijn werkmaatschappij samenwerken met het extern verzelfstandigd agentschap NV Vlaams Energiebedrijf voor wat betreft het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware en het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden

waaraan die samenwerking op het vlak van het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen moet voldoen.”

Die wijziging beoogt een afgelijnde vorm van samenwerking tussen de netbeheerder (Fluvius) en de NV Vlaams Energiebedrijf (VEB). Vermits zowel het VEB, vanuit haar missie om de publieke sector te ontzorgen op vlak van energiebeheer, als Fluvius, vanuit haar wettelijke rol en op vraag van haar vennoten, activiteiten op vlak van energiebeheer opnemen, dienen beide partijen te beschikken over een geschikt softwarepakket om de energieboekhouding van hun doelgroep respectievelijke vennoten te kunnen organiseren. Ingegeven door een kostenefficiënte besteding van overheidsmiddelen is het daarom aangewezen dat beide partijen deze ontwikkelingen gezamenlijk kunnen opnemen om op die manier kosten te kunnen delen, o.a. maar niet uitsluitend bij het raadplegen van de markt conform de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Vanuit dezelfde overweging, namelijk de missie van het VEB, de opdracht van Fluvius en de efficiënte besteding van overheidsmiddelen kan gesteld worden dat het opportuun is een kader te creëren voor de synergiën tussen deze overheidsbedrijven op vlak van energiediensten. Daarvoor dienen beide partijen te beschikken over een bibliotheek met toepasbare besparingsmaatregelen, o.a. maar niet uitsluitend bij het raadplegen van de markt conform de wetgeving op de overheidsopdrachten.

Dit betreft echter geen vrijgeleide aan de netbeheerders, hun werkmaatschappij of het VEB. De Vlaamse Regering kan immers nadere regels bepalen met betrekking tot het gezamenlijk ontwikkelen van energieboekhoudingssoftware. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden waaraan die samenwerking op het vlak van het gezamenlijk ontwikkelen van besparingsmaatregelen als onderdeel van energiezorgsystemen moet voldoen.

- Er wordt een aanpassing doorgevoerd aan het artikel 14 (thans artikel 15 geworden) uit het ontwerpdecreet dat artikel 5.1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 m.b.t. energiefraude wijzigt, en dit met betrekking tot hoe de netbeheerders en in een specifiek geval de leverancier in het kader van energiefraude kosten of onrechtmatig verkregen voordelen moeten verhalen op de “dader(s)”.

Het is immers nooit de wil van de decreetgever geweest dat het leveranciersmodel gebruikt zou worden om via het cascademodel de toegangshouder in te schakelen bij de recuperatie van onrechtmatig verkregen voordelen en kosten in het kader van energiefraude. Om elke verwarring hierover uit te sluiten, wordt via het ontwerpdecreet de regelgeving aangepast, zodat het voor iedereen duidelijk is dat het enkel de netbeheerder of warmte- of koudenetbeheerder of hun gemandateerde is die het onrechtmatig verkregen voordeel en alle kosten rechtstreeks invordert bij de netgebruiker of de warmte- of koudenetgebruiker.

Er wordt op die wijziging thans een uitzondering voorzien voor het terugvorderen van verschuldigd prosumentarief indien de aanmelding voor decentrale productie-installaties ≤ 10 kVA laattijdig maar binnen de drie maanden na keuring gebeurt. Het aansluitingsreglement bepaalt momenteel dat er een meldingsplicht is voor dergelijke installaties binnen één maand na de keuringsdatum. In dat geval is het de leverancier die het onrechtmatig verkregen voordeel (het prosumentarief zonder interesten) rechtstreeks invordert bij de netgebruiker. Binnen de termijn van drie maanden na keuringsdatum zullen geen kosten worden aangerekend die betrekking hebben op het niet nakomen van de meldingsplicht.

- Er wordt een nieuw artikelen 17-18 ingevoegd waarbij in titel VIII, hoofdstuk I van het Energiedecreet een principe-artikel wordt ingevoerd met betrekking tot algemene criteria waarmee bij het vaststellen van steunmaatregelen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie in het kader van de renovatie van gebouwen moet worden rekening gehouden.

Artikel 10, lid 6 van richtlijn 2010/31/EU, zoals recent gewijzigd bij richtlijn 2018/844, stelt:

“De lidstaten koppelen hun financiële maatregelen voor verbeteringen van de energie-efficiëntie in het kader van de renovatie van gebouwen aan de beoogde of verwezenlijkte energiebesparing, zoals bepaald door één of meer van de volgende criteria:

a) de energieprestatie van de apparatuur die of het materiaal dat voor de renovatie wordt gebruikt; in welk geval de apparatuur of het materiaal dat voor de renovatie is gebruikt, dient te worden geïnstalleerd door een installateur met het desbetreffende niveau van certificering of kwalificatie;

b) standaardwaarden voor de berekening van energiebesparingen in gebouwen;

c) de verwezenlijkte verbetering ten gevolge van de renovatie, door de vóór en na de renovatie afgegeven energieprestatiecertificaten met elkaar te vergelijken;

d) de resultaten van een energieaudit;

e) de resultaten van een andere relevante, transparante en proportionele methode die de verbetering in energieprestatie aantoont.”

Dit houdt een dwingende opdracht aan de lidstaten om, in al haar geledingen, dergelijke steunmaatregelen expliciet te koppelen aan één van die vijf criteria. In België zijn de gewesten bevoegd voor het rationeel energiebeleid en de daaraan gekoppelde (niet-fiscale) steunmaatregelen, maar worden in het kader van de lokale bevoegdheden ook dergelijke subsidies gegeven door de lokale overheden. Ook zij worden gevat door die bepaling uit de richtlijn.

- De Supercapregeling voor de beperking van de financieringskosten van hernieuwbare energie (art. 7.1.10, §3/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009) wordt uitgebreid naar de financieringskosten voor warmtekrachtkoppeling.

De Guidelines on State aid for environmental protection and energy 2014-2020 (“EEAG”) voorzien in paragraaf 189 immers de mogelijkheid voor een lidstaat om de kosten van hernieuwbare energie te beperken tot 4% van de bruto toegevoegde waarde van de onderneming. Voor extra elektro-intensieve ondernemingen (ondernemingen met een elektriciteitsintensiteit van ten minste 20%) kan de lidstaat het totale verschuldigde bedrag beperken tot 0,5 % van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming (“supercap”).

De mogelijkheid voor een supercap ter beperking van de kosten voor de ondersteuning van groene stroom (niet WKK) werd in Vlaanderen ingevoerd (artikel 7.1.10, §3/1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 juncto titel VI, hoofdstuk VI van het Energiebesluit van 19 november 2010). Deze supercap werd aangemeld bij de Europese Commissie en in oktober van 2019 goedgekeurd als compatibele staatssteun.³

De Europese Commissie is er in haar beslissing echter vanuit gegaan dat de supercap zowel betrekking heeft op de kosten voor de ondersteuning van groene stroom als van WKK:

*15) When the eligible beneficiaries opt for the notified GVA cap scheme, the corresponding supplier subsequently is no longer obliged to submit certificates for the electricity taken off from that offtake point (Article 7.1.10, §3/1 of the Flemish Energy Decree). Therefore, **those eligible beneficiaries are exempted from contributing to the financing support of RES producers and CHP installations via their suppliers.** This avoids a situation where a beneficiary would have to make two contributions to the financing support of RES producers and CHP installations.*

*(33) The GVA cap reduces the contribution which eligible beneficiaries usually would make **to the financing of support to RES producers and CHP installations.** In the absence of the GVA cap, the eligible*

³ State aid SA.52367 (2019/NN) – Belgium, Cap on the gross value added for funding of support of electricity from renewable sources for electricity-intensive users

undertakings (energy consumers) would have to pay for the price of GEC and CHP certificates paid by the access holders and then passed on in the electricity bill to them.

De Europese Commissie is dan ook in haar beoordeling nagegaan of beide elementen van de supercap compatibele staatssteun betroffen. De Europese Commissie oordeelde in een eerste stap dat de supercap voor de financiering van hernieuwbare energieproducenten compatibel is met de EEAG. Vervolgens beslist de Europese Commissie dat de supercap ter financiering van WKK installaties verenigbaar is met het verdrag betreffende de werking van de Europese Unie:

(67) Based on the elements above, the Commission concludes that Belgium demonstrated that the GVA cap measure funding support to CHP installations is necessary, appropriate, proportionate, have an incentive effect, and do not unduly distort competition and is thus compatible with Article 107(3) (c) TFEU.

Beide aspecten van de supercap worden dus door de Europese Commissie als compatibele staatssteun beschouwd. M.a.w. de supercap is goedgekeurd als systeem voor korting op de kosten ter ondersteuning van zowel groene stroom als van WKK.

De beslissing van de Europese Commissie houdt dus in dat de supercap in Vlaanderen in feite uitgebreid kan worden tot de financieringssteun voor WKK. Deze uitbreiding vereist een aanpassing van het Energiedecreet van 8 mei 2009 en van het Energiebesluit van 19 november 2010. Dit laatste houdt in dat deze decretale wijziging pas in werking kan treden op een datum die door de Vlaamse Regering wordt bepaald: de decretale bepalingen hebben immers concrete uitvoeringsbepalingen nodig. Dit betekent dat de aanpassing van de artikelen 6.6.1 tot en met 6.6.4, alsook bijlage IV/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 op een gecoördineerde wijze tegelijk met deze decretale bepalingen in werking moeten treden.

Een uitbreiding van deze supercap-maatregel heeft weliswaar een beperkte impact op het volume onderworpen aan het WKK-quotum (100% vrijstelling op de betrokken toegangspunten van de ondernemingen in kwestie) maar zal geen impact hebben op de inkomsten van de Vlaamse overheid. Het bedrag van hetzij 4%, hetzij 0,5 % van de bruto toegevoegde waarde van de betrokken onderneming moet in het Energiefonds worden gestort. Middelen uit het energiefonds zullen worden aangewend voor de financiering van de vergoeding voor de opkoop van warmtekrachtcertificaten door de distributienetbeheerder om het verschil in volume onderworpen aan het WKK-quotum te compenseren.

- Er wordt wat betreft "artikel 25, 1°" (thans artikel 30, 1° geworden) een specifieke bepaling opgenomen waardoor de Vlaamse Regering de inwerkingtreding ervan zal bepalen. Er dient met de kredietverleners immers ook nog een protocol worden afgesloten.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpdecreet geen wijzigingen aangebracht die een budgettaire impact hebben voor de Vlaamse overheid.

B. ESR-TOETS

Er werden aan het ontwerpdecreet geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de ESR.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Er werden aan het ontwerpdecreet geen wijzigingen aangebracht die een bijkomende impact hebben op de lopende processen en activiteiten van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Er werden aan het ontwerpdecreet geen wijzigingen aangebracht die een impact hebben op de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Na de tweede principiële goedkeuring zal het ontwerpdecreet voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State (advies op dertig dagen). Na de definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering en de indiening van het ontwerpdecreet in het Vlaams Parlement volgt de parlementaire behandeling.

Na de afkondiging en bekrachtiging, en de bekendmaking van het ontwerpdecreet in het Belgisch Staatsblad worden de bepalingen die uitvoering geven aan de (gedeeltelijke) omzetting van richtlijn (EU) 2018/844 en van richtlijn (EU) 2018/2002 aangemeld bij de Europese Commissie via THEMIS / MNE (National Measures of Execution) portaal.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. Haar tweede principiële goedkeuring te hechten aan het bijgaande ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, en de bijhorende memorie van toelichting;
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor het energiebeleid, te gelasten over voornoemd ontwerp van decreet het advies in te winnen van de afdeling Wetgeving van de Raad van State, met het verzoek hun advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen;

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR

Bijlagen:

1. (Bijlage 1) het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
2. (Bijlage 2) de memorie van toelichting bij het ontwerp van decreet houdende wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009;
3. (Bijlage 3) e-mail d.d. 20 april 2020 van de SERV;
4. (Bijlage 4) schrijven d.d. 30 april 2020 van de MINA-raad
5. (Bijlage 5) advies d.d. 28 april van de VTC